

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, péntek 1910. november 4.

251 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefontárhelye (sürgős esetekben) 932.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára helyben 5 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Külső kereskedelmünk.

A statisztikai hivatal ma tette közzé az adatokat a magyar szent korona országainak külső kereskedelméről szeptember hónapban, szembeállítva az előző év szeptember hónap forgalmi eredményeivel, valamint az év első kilenc hónapjának forgalmi adatait, ugyancsak a múlt év megfelelő adataival összehasonlítva.

Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 1280.2 millió koronával szemben ez év január—szeptember hónapokban 1293.8 millió koronát ért el, s ebből 975.9 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik.

Kivitelünk értéke a múlt évi 1141.6 millió koronával szemben ez év első kilenc hónapjában 1175.6 millió koronát tett, mely összegből 880.2 millió korona az Ausztriába irányuló kivitelre esik.

Az 1910. év kilenc első hónapjában áru-mérlegünk összesen 118.3 millió koronával, Ausztiával szemben pedig 95.7 millió koronával passzív.

Behozatalunkban legnagyobb értékösszeggel a textilipar kész gyártmányai szerepelnek.

Ez áruk behozatali értéke ez év kilenc első hónapjában 366.5 millió koronát tett, s ez összegben Ausztria 353.6 millió koronával részesedik.

Pamutszövetből behozatalunk egymagában 138 millió koronát tett, gyapjuszövetből pedig 115.9 millió koronát.

Konfekcionált áruból behozatalunk értéke 82.5 millió korona volt; e tarifaosztályban 12.5 millió koronával a női ruha, 19.6 millió koronával a fehérnemű, 15.6 millió koronával a kalap és 21.8 millió koronával a férfiruha szerepel. Jelentékeny behozatalunk volt még bőr- és bőrárukból: 70.7 millió korona (ebből 61.9 millió Ausztriából), vas- és vasárukból 71.2 millió korona (ebből 60.4 millió Ausztriából), gépek- és készületekből: 51.7 millió korona (ebből 33.7 millió korona Ausztriából.)

Legfontosabb kiviteli cikkekünk ezuttal is a gabonaneműek és a liszt. Az utóbbiból január—szeptember hónap kivitelünk 150 millió koronát tett, amiből 140 millió korona értékű áru Ausztriába szállított. Ez árunál az előző évi kilenc első hónaphoz képest az összes kivitelben 0.3, az Ausztriába irányuló kivitelben 0.6 millió korona emelkedés mutatkozik.

Buzakivitelünk értéke 62.1 millió korona volt, az előző évi január—szeptember hónapokban 49.2 millió; rozskivitelünk 37.7 millió, 1909-ben 29.9 millió; árpakivitelünk 25.3 millió, 1909-ben 23.8 millió; zabkivitelünk 22.3 millió, 1909-ben 29.7 millió; tengerikivitelünk 47.2 millió, 1909-ben 42.6 millió kor. értéket képviselt. Összes kivitelünk gabona-, liszt-neműekből, hűvelyesekből 377.4 millió koronát

tett, 11.3 millióval haladván meg a múlt év január—szeptemberi kivitel értékét.

A vágó- és igás-állatok kivitele az előző év kilenc első hónapjának eredményéhez képest némileg emelkedett s az előző évi 203.6 millió koronával szemben 218.9 millió korona értéket képviselt. Az emelkedés az ökörkivitelnél 11.1 millió, a tehénkivitelnél 5 millió, a sertéskivitelnél 1.7 millió koronát tett, de ezzel szemben a bikakivitel 0.6 millió, a ló-kivitel 1.1 millió koronával csökkent.

Homok- és kristálycukorból kivitelünk az előző évhez képest 4.2 millió koronával emelkedett és 17.5 millió koronát tett, míg kivitelünk nyers cukorból az előző 6.2 millió koronáról 8 millió, egyéb finomított cukorból pedig 6.2 millió koronáról 8.8 millió koronára emelkedett.

A fanemük kivitele az előző évi 57.7 millió koronáról 56 millió koronára csökkent s legtöbbit, 38.4 millió koronát a fűrészelt és bárdolt műfáért kaptunk. 1909-ben 39.4 millió koronát; nyers műfakivitelünk 750 ezer koronával emelkedett, dongakivitelünk pedig, mely 1910. január—szeptember hónapokban 3.4 millió koronát tett, az előző év első kilenc hónapjához képest mintegy 500 ezer koronával csökkent.

UJDONSÁGOK.

— **Vio Ferenc nem vonja vissza lemondását.** Vio Ferenc dr. volt polgármester, mintegy négy havi külföldi tartózkodás után, tegnap visszatért Fiuméba. Vio dr. megérkezése után egy újságíró fogadott, aki előtt elismerően nyilatkozott a rappresentanza legutóbbi ülésének határozatáról, melylyel kimondták, hogy képviselőtestületi tagságáról való lemondásának visszavonására kérik fel. A volt polgármester azonban most is kijelentette, hogy továbbra is megmarad eddigi álláspontja mellett s elhatározásának okait részletesen kifejtette.

— **Kilépés az autonompártból.** Stupicich városi képviselőtestületi tag kilépett az autonompárti rappresentanték klubjából s kilépéséről írásban értesítette a kör elnökségét. Bejelentette egyúttal összes bizottsági tagságairól való lemondását is. A kilépett bizottsági tag ma az „Il Popolo“-ban kilépésének okairól hosszabb nyilatkozatot tesz közzé, mely érdekesen világít be az autonompárt belső életébe.

— **Tartalékosok jelentkezése.** A városi tanács ez uton is közli, hogy a tartalékos tisztek, katonai hivatalnokok és haditengerészeti kadétok szokásos évi ellenőrzési szemléjét holnap, november negyedikén tartják meg. A tartalékosok a haditengerészeti kerületi parancsnokságon reggel kilenc órákor tartoznak megjelenni.

— **Házasság.** Steer Kálmán ma délelőtt tizenegy órákor esküdtött örök hűséget a helybe i anyakönyvvezető előtt özv. Budai Károlynénak.

— **Egy vite díj felemelés következményei.** Ismeretes, hogy a Fiume—Pecine között közlekedő omnibuszok tulajdonosa a viteldíjat felemelte. Az árfelemelés természetesen kellemetlenül érintette az utazó közönséget, de különösen azokat, akik Susak távolabbi részein laknak s így naponként kénytelenek használni a kevés kényelmet biztosító társaskocsikat. Az elégedetlenség már annyira általános lett, hogy számos Susákon és Pecinén lakó család kimondotta a bojkottot az omnibuszokra. Elhatározták ugyanis, hogy addig, amíg a tulajdonos a régi tarifát újból életbe nem lépteti, nem fogják használni a társaskocsikat! Szó van arról is, hogy az elégedetlenség belevonásával egy új társaskocsi vállalat létesül.

— **A munkásgimnázium.** A fiumei munkásgimnázium a folyó tanévi ciklusban minden pénteken este 8 órákor és minden vasárnap délután 5 órákor az állami polgári fiúiskola ének- és zenetermében (bejárat a III. számú kapunál) vetített képek bemutatásával sorozatos előadásokat rendez. A pénteki előadások tárgyát képezi újévig a Világtörténet, újév után az Egyetemes földrajz. A vasárnapi előadások felölelik újévig Magyarország földrajzát, újév után Magyarország történetét. A péntek esti előadásokon a beiratkozott munkásgimnáziumi hallgatókon kívül csak oly vendégek jelenhetnek meg, akik erre nézve az igazgató engedélyét előre kikérik. A vasárnap délutáni előadások ellenben nyilvánosak és díjmentesek.

Az első előadás holnap pénteken lesz, mely alkalommal negyvenhat vetített kép kíséretében „Pompei és a római élet“ kerül előadásra. Vasárnap pedig a „Tiszá“-ról tartanak előadást s ez alkalommal a folyó vidékének néprajzi viszonyait hatvanhárom vetített kép fogja ismertetni.

— **A vágóhídi mészár siegények mozgalmá.** Közölték már, hogy a városi vágóhídnél alkalmazott mészárossegédek munkabéruk felemelése érdekében mozgalmat indítottak. Tegnap este is ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy ha az igazgatóság nem teljesíti követeléseiket, sztrájkba lépnek. Az igazgatóság azonban, mint értesülünk, nem hajlandó alkalmazottainak a kívánt bérfelemelést megadni s ezt azzal indokolja, hogy a vágóhídi mészárossegédek háború naponként, kivéve a vasár- és ünnepnapokat négy vagy öt órát dolgoznak csak, ugyanannyi bért kapnak, mint hasonló szakmabeli munkástársaik, akik naponta 8—10 órát dolgoznak.

— **A mentők működése.** A városi mentőállomás most bocsátotta ki múlt havi működéséről szóló kimutatását. A kimutatás szerint a mentők négyszázegy esetben nyújtottak első segítséget, hatvankét beteget pedig a kórházba szállítottak.

— **Betörés a vásárcsarnokba.** Több vásárcsarnoki fülkebélőtől feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy tegnap éjjel ismeretlen tettesek néhány fülkébe álkulcsal behatolva kárt okoztak, részben pedig elvittek onnan valamit. Így Csohar József mészáros bejelentette, hogy harminc korona értékű aprópénzt

vittek el a fülkéje pénztárából. Egy Mihalic nevű elárusítónak négy kiló kávéját és két kiló sajtját lopták el. Több más fülkében mivel árut nem találtak, össze-vissza hányták a felszerelési tárgyakat. A rendőrség nyomozza a vakmerő tolvajokat.

— **Musolino a börtönben.** Rómából írják, hogy a „Giornale d'Italia“ poroferrai levezetőjének tollából cikket közöl Musolinóról, a portolongonei börtönben életfogytiglani fogását elszennvedő híres banditáról. A tudósító elmondja, hogy Musolinon az örültség előjelei mutatkoznak. Az a rögeszméje, hogy átalakítja a világ összes törvényeit s ezen fardhatatlanul dolgozik. Lázadásra hajló ösztöne már lecsendesült. Soha nem kér mást, csak olvasmányokat és néhány fillért, amelylyel kedve szerint vesz magának kisebb dolgokat. Rokonsága teljesen elhagyta az egykor rettegett gonosztevőt. Azelőtt gyakran látták el kisebb-nagyobb összegekkel, most azonban nem is érdeklődnek iránta. Az exrablóvezért folytonosan figyelik.

— **A torinói kiállítás.** Az olasz királyság jubileuma alkalmából a jövő esztendőben Torinóban tervezett nemzetközi kiállításra már nagyban készülnek a magyar iparosok, hogy Magyarország méltóképpen legyen képviselve a nemzetközi kiállításon. Mielőtt a magyar gazdasági élet vezető körei Magyarországnak a kiállításon való részvételét elhatározták, az osztrák hivatalos körök mindent elkövettek, hogy se Ausztria, sem pedig Magyarország ne vegyen részt az olaszországi kiállításon. Csakhamar kitűnt azonban, hogy Magyarország részvételét megakadályozni nem tudják s amikor Ausztriában látták, hogy Magyarország komolyan készül a kiállításra, odaát is mozgalmat indult a kiállításon való részvétel érdekében. Az osztrák ipari egyesületek, az osztrák közgazdasági minisztérium kérdéseire valamenynyien arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Ausztriának is részt kell vennie a torinói kiállításon, mert különben a magyar ipar térfoglalásától tehet tartani Olaszországban az osztrák ipar rovására. Bár döntés ebben a dologban még nem történt, mégis valószínű, hogy most már Ausztria is részt fog venni a torinói kiállításon.

A torinói kiállítás magyar bizottsága ezek után fokozott mértékben fog arra törekedni, hogy a magyar ipar minél méltóbban legyen képviselve a kiállításon, nehogy a magyar kiállítás háttérbe szoruljon az osztrákoké mellett. Minthogy pedig a magyar iparnak amugy is igen fontos kültéri érdekei fűződnek a torinói kiállításához, valószínű, hogy a magyar nagyipar tömeges részvételével biztosítani fogja a torinói magyar kiállítás sikerét.

— **Elveszett gőzösök.** A Llyod-Register utolsó statisztikai kimutatás százhatvanegy hajónak az elveszését jelzi. A hajók össztonnatartalma 169,151 tonna. Ebből negyvenhárom hajó 63,681 össztonnatartalommal angol, huszonnégy pedig 19,426 tonnával északamerikai lobogó alatt volt. Az elveszett hajók közül 48 épült acélból s összesen 94,784 tonnát képviseltek.

— **Beleesett a tengerbe.** Sirola János tizenhét éves fiemei napszamos tegnap reggel fél hat óra felé az Adamich molón várakozott az Ungaro-Croata „Maros“ nevű gőzösére, mely Dalmáciából volt érkezőben. Mikor a hajó a molo mellé állott, egyik matróz kötelelet dobott a partra, hogy azt a molohoz rögzítse. Sirola a kötéltől ugrott, azonban oly szerencsétlenül járt, hogy a part s a hajó között a tengerbe esett. Egy hordár s egy éjjeli őrsiettek a veszedelmes helyzetbe került napszamos segítségére, akit sikerült is kihuzni. Sirolának az ijedtségen s a hideg fürdön kívül egyéb baja nem történt. Az esetről jelentést tettek a révhivatalnak is.

— **Istálló tolvajok.** Fermani Artur macerati illetőségű kocsis tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnapelőtt éjjel az istállójában tolvajok garázdálkodtak. A tettesek elraboltak harmincöt kiló fehér vaselint, egy kabátot s egyéb apróságot, mintegy ötven korona értékben. A rendőrség a nyomozás folyamán letartóztatta Albrecht Ede tizenöt éves fiemei és Sespan György tizenhat éves grobnicói illetőségű csavargókat, mert alapos gyanu merült fel ellenük, hogy a lopást ők követték el. Tettüket mindketten bevallották.

— **A tegnapi sirokkó.** A tegnapi heves sirokkális vihar a partihajózásban kisebb-nagyobb zavarokat idézett elő. Az összes hajók késéssel érkeztek, különösen a „Bakar“ és a „Veletit“ melyek három órát késtek. Egyes járatokat pedig fel is kellett függeszteni. Az utasok a tengeri vihar miatt sokat szenvedtek.

— **Baleset a kikötőben.** Paskel Ernő tisztviselő tegnap délután gyanútlanul haladt a punto francoban, hogy hivatalába menjen. Mikor egyik raktárpülethez ért, egy áruval telt zsák esett a mit sem sejtő tisztviselőre. Paskel a heves ütéstől elszedült s a földre esett, ahol félig eszméletlenül terült el. Mikor egy kissé jobban érezte magát, a kórházba sietett, ahol az inspekciós orvos vette gyógykezelés alá. Paskel onnan a lakására ment. A rendőrség, melynek a történetet bejelentették, megindította az eljárást.

— **Diesel-motorok a tengerhajózásban.** A kopenhágai Burmeister és Wain hajóépítőcég rendelést kapott az „Ostasiatische Kompagnie“ kopenhágai hajóstársulattól, hogy egy nagy tonnatartalmu hajót építsen, amelyet gőzgépek helyett Diesel motorokkal fognak felszerelni. Németország példáját ugylátszik sorba követik a többi államok s lehet, hogy néhány éven belül füstölő hajóóriások helyett, motoros kolosszusok fogják a földrészek között a forgalmat lebonyolítani.

— **A susáki erdőhivatali épület tervpályázata.** A földművelésügyi minisztérium most hozta meg döntését a susáki erdőhivatali épületre kiírt tervpályázat felett. Az I. díjat kapta a 15. számú „Szi. Hubert“ jellegű terv. Szerzője Schwan-Schlechter Loránd budapesti építész. A II. díjat az 5. sz. hasonló jellegű pályamunka nyerte el. Szerzője Stoltz Lajos budapesti építész. A III. díjat a 8. számú „Takarékos“ jellegű terv készítőjének Alexy András budapesti építésznek ítélték oda. A kivétel felett legközelebb határozzák.

— **Egy hajó viszontagságai.** A „Denheth“, nevű angol gőzös 1906 ban Scuderik-Land partjai mellett zátonyra jutott. A hajót annak idején elveszettnek hitték és sorsára bízák. A Swan, Hunter és Richardson hajóépítő cég a zátonyról azonban megvásárolta s most levontatta. A hajó feneké erősen meg van rongálva, csupán a gépház alatti terület maradt épen. Elhatározták, hogy a gőzöst saját erejével bocsátják utnak. Miután az összes részeket betömték, a gőzöst utnak indították. Egyes részek azonban annyira nagyok voltak, hogy a cementtömés nem bírta ki a víz nyomását és beszakadt, a gőzös azonban annak ellenére, hogy meglehetősen mennyiségű viz hatolt belsejébe, akadály nélkül folytatta útját. Az ut negyvenkilenc napig tartott. Ezalatt a hajón tűz ütött ki, de ezt sikerült elfojtani, a veszedelmes elem azonban így is elég kárt okozott. De ez még kicsiny veszedelem lett volna ahhoz képest, amely a hajót ezenkívül fenyegette. A gőzös, oly veszedelembe került, hogy már-már elsüllyedésétől tartottak, mert a cementtömések egymástán szakadtak be. Emberfeletti küzdelemmel azonban sikerült a sok viszontagságon átment gőzöst megmenteni s így szerencsésen eljutott Las Palmasba. Itt újból kitartározták a hajót, míg végre sikerült neki nagynehezen Tognebe jutni. A hajózás történetében nincs arra példa, hogy egy hajó ilyen viszontagságokon ment volna keresztül.

— **Fiume áru- és hajóforgalma.** A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áruk mennyisége szeptember hónapban 515.499 métermázsát és 1056 darabot, az innét elszállított áruké pedig 646.827 métermázsát és 221 darabot tett. A behozatal az előző év ugyanez időszakához képest mintegy 38.000 métermázsával, a kivitel pedig körülbelül 131.000 métermázsával emelkedett. Az év első kilen hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 5.551.082, az elszállítottaké pedig 5.761.623 métermázsá volt. Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal körülbelül 939.000 métermázsával csökkent, a kivitel ellenben körülbelül 185.000 métermázsával emelkedett.

A behozatal csökkenését főleg a szénbehozatal hanyatlása idézte elő. A behozott szén mennyisége az előző évi 2,226.106 métermázsáról 1,083.067 métermázsára hanyatlott. Ezenkívül csökkent a narancs és citrom, tengeri, bab, olajos magvak, ásványok, nyers pamut, nyers juta, téglák és cserépszindelyek és a

korpa behozatala is és az ezen áruknál mutakozó osökkenést nem ellensúlyozta az a kisebb-nagyobb emelkedés, melyet a hántolatlan rizs, a bor, kénkovand, foszfát-földek, cserző kivonatok, aszfalt, ásványolajok, nyers fémek, gépek, kén, salétrom, szuperfoszfátok és végül a mütrágya behozatalánál találunk. A kikötő kivitelében emelkedést mutat a nyers cukor, homok- és kristálycukor, finomított cukor, nyers dohány, buza, nyers müfa, tölgy- és bükkfadonga, vasuti talpfa tölgyfából, bárdolt fenyőfa, fűrészelt tölgy- és bükkfa, faszén és magnezit. De ezzel szemben a zab, tengeri, bab, hántolt rizs, liszt, aszalt szilva és szilvaiz, ásványvíz, tűzifa, vasuti talpfa bükkfából, fűrészelt fenyőfa, aszfalt és finomított ásványolaj kivitelében kisebb-nagyobb csökkenés észlelhető.

A hajóforgalom adatai szerint az 1910. év szeptemberében 796 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 710 rakománnyal és 86 üresen. A rakománnyal érkezett hajók közül 625 gőzös és 85 vitorlás volt, az üresen érkezettek közül 26 gőzös, 60 vitorlás. Lobogók szerint az 1910. szeptember hónapjában érkezett gőzösök közül 522 magyar, 95 osztrák, 3 német, 17 olasz, 1 francia, 10 angol, 2 görög, 1 török volt; a vitorlások közül pedig 2 magyar, 60 osztrák, 79 olasz, 1 görög és 3 török.

— **Áruforgalom Magyarország és Ausztria közt.** Az osztrák kereskedelmi minisztériumnak az Ausztria és Magyarország közötti 1910. év szeptemberi forgalmáról szóló kimutatása szerint a nemesfém-forgalom kivételével a Magyarországból való behozatal 123.3 millió koronát, a Magyarországra való kivitel 132.2 millió koronát tett ki. Az év első kilenc hónapjára vonatkozó ideiglenes kereskedelmi mérleg e szerint Ausztria javára 137.8 millió korona aktívumot tesz ki a múlt év ugyanez időben 65.3 millió koronával szemben.

— **A kikötőből.** November 3-án érkezett: „Mikádó“ angol gőzös Hullból 300 tonna kőszénrel, 80 tonna géppel, 30 tonna kávéval és 20 tonna gyapjuval.

Indult: „Adria“ magyar gőzös Marseillebe 250 tonna fával, 30 tonna cukorral és 30 tonna parafinnal. „Bucovina“ osztrák gőzös Konstantinápolyba 750 tonna cukorral, 80 tonna rizsszel, 20 tonna cementtel és 80 láda üvegáruval. „Minna Horn“ német gőzös Hamburgba 70 tonna babbal, 30 tonna parafinnal és 150 hordó fakivonattal. „Baron Call“ osztrák gőzös Alexandriába 600 tonna cukorral, 80 tonna rizsszel, 50 tonna cementtel és 54 láda üvegáruval. „Gallipoli“ olasz gőzös Anconába 40 tonna fával és 30 tonna cukorral. „Split“ osztrák osztrák Makarskába 30 tonna fával, 20 tonna búzával és 10 üres hordóval. „Casaopea“ osztrák gőzös Sebenicoba üresen.

Távirat ◀▶ Telefon

A bankkormányzó cáfolata.

BÉCS, nov. 3. A Budapestben megjelenő „A Nap“ című esti lap tegnapi számában Popovics dr.-nak, az osztrák magyar bank kormányzójának nyilatkozatát közli. Ennek kapcsán Popovics dr. felhatalmazta a bécsi cs. és kir. Távirati Irodát annak a megállapítására, hogy a bankkormányzó „A Nap“ munkatársát nem is látta, vele nem beszélt s így nem is volt abban a helyzetben, hogy a neki tulajdonított szenzációs kijelentéseket megtegye.

A király a bécsi hercegérsekhez.

BÉCS, nov. 3. Gruscha dr. bécsi hercegérsek, osztrák bitoros-primás ma ünnepelt születésének kilencvenedik évfordulóját. A király ma rendkívül meleghangú sajátkezű levelet intézett a hercegérsekhez, kijelentve, hogy hála elismerését fejezi ki maradandó érvényű eredményes működéséért s óhajtja, hogy áldásos fáradozását Ausztria egész katolikus világának javára még számos évig kifejthesse.

Ujtás a honvédség kifizetésénél.

BUDAPEST, nov. 3. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Hazai Samu honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a honvédségi csapatok és

intézetek tisztikarának és legénységének illetményeit január elsejétől kezdve a postai csekkforgalom útján folyósítsák a hadbiztonságok. E célból minden hadbiztonság csekk-számlát nyitott a postánál s az állandó jellegű tiszti és legénységi illetményeket, valamint az egyéb kiadásokat a posta útján fogják kifizetni.

Állami kölcsön hidépit-sért.

ARAD, nov. 3. A két új Maroshidat ma áadták át a forgalomnak nagy ünnepség keretében. Az ünnep lefolyása alatt érkezett meg a belügyminiszterium távirata, melyben arról értesíti a várost, hogy a vashidak költségeire 1.800.000 koronás kölcsönt engedélyezett.

A szerb trónörökös állapota javul.

BELGRÁD, nov. 3. Sándor szerb trónörökös orvosai ma a következő bulletint adták ki: A beteg éjfélig nagyon nyugtalan volt a heves köhögés miatt. Éjfél után a trónörökös elcsendesedett s reggelig nyugodtan aludt. A gégehurut jelenségei még mutatkoznak. A hőmérséklet 38,3 fok, az érverés 88 s a lélegzés 24 volt. A beteg általános közérzete megfelelő.

A bulletin szerint a trónörökös állapota javul s a köhögés alábbhagyott.

Szenzációs eljegyzés.

NAGYVÁRAD, nov. 3. Hetekkel ezelőtt a nagyváradi okányi Schwartz család fia, okányi Schwartz Andor mellbelötte magát és sokáig élet és halál közt lebegett. Az öngyilkossági kísérlet oka az volt, hogy a fiatal ember szülei nem akartak beleegyezni fiuk házassági tervébe. Most hogy Schwartz Andor felgyógyult, a szülők sem ellenzik többé a házasságot. Ennek eredménye az a hír, hogy Schwartz Andor tegnap jegyet váltott Stein Margittal, Stein köbölküti bérlő leányával.

Ég az ecsedi láp.

SZATMÁR, nov. 3. Az ecsedi láp kigyuladt és háromszáz holdnyi terjedelemben lángokban áll.

Verekedés a szkupstinában.

BELGRÁD, nov. 3. A szkupstina tegnapi ülésén, mikor a napirend tárgyalására akartak áttérni, botrányos jelenetek történtek Dragovics radikális és Agatonovics nemzetiségi képviselők között. A veszekedés az üléssteremben tartózkodókat is nagy izgalomba hozta. Dragovics a kereskedelmi miniszterhez akart kérdést intézni, ellenfele azonban közbeszólással zavarta. Dragovics hevesen tiltakozott a közbekiáltás ellen s ebből keletkezett a botrány. A felszólaló képviselő megütötte ellenfelét, aki viszont Dragovicsot a földre teperte. Miközben az elnök az ülést felfüggesztette, a képviselők a verekedőkhez siettek, hogy azokat szétválasszák.

Hamis forradalmi hír.

PÁRIS, nov. 3. Tegnap itt az a hír terjedt el, hogy Spanyolországban kiűzték a forradalmat. A szenzációs hír nagy rémületet keltett a tözsdén. Később a spanyol kormány a forradalom hírét párisi követe útján megcáfolta.

PARIS, nov. 3. A madridi Fabbra-ügynökség távirata szerint Madridban és egész Spanyolországban a legnagyobb rend van.

Jégvihar Csáktornyan.

CSÁKTORNIA, nov. 3. A tegnapi derült időt sűrű borulat váltotta fel, majd tizenegy óra körül óriási menydörgés és villámlás közt borzasztó zivatar tört ki. Borsónagyságu jégdarabok estek, amelyek óriási kárt okoztak.

A szegedi közjegyző bünperce.

SZEGED, nov. 3. Ma folytatják Kern Lajos dr. szegedi közjegyző bünperceinek tárgyalását. Ma délelőtt nyolc tanút hallgattak ki, akik harminc esetben vádolják a volt közjegyzőt csalással és okmányhamisítással.

Pusztító viharok.

PÁRIS, nov. 3. Tegnap óta Franciaország északi részén, Hollandiában és Belgiumban óriási viharok vonulnak keresztül, amelyek nagy károkat okoznak. Sok folyó, így a Szajna is megáradt.

HAMBURG, nov. 3. Az északi tengeren nagy viharok dülnek. Scharhörn mellett három vitorlás személyzettel együtt elsüllyedt. Helgoland közelében a „Johann“ nevű gőzös elsüllyedt, személyzetét azonban megmentették. A „Hansa“ szénszállító hajó az Elba torkolatában megfeneklett. Emberéletben nem esett kár.

KOPENHÁGA, nov. 3. Egész Dánországon keresztül óriási vihar vonult el; Sok hajó megsérült. A hullámok tizenhullát vetettek partra. Thisetben nyolc embert egy hatalmas hullám a vízbe sodort, négy közülök a vízbe fullt.

ABERDEEN, nov. 3. A „President Herwing“ német halászgőzös kapitánya bejelentette, hogy Fair Isle közelében az Északi-tengeren nagy viharban összeütközött az „Augsburg“ halászhajóval. Az „Augsburg“ elsüllyedt, hat embere vízbe fullt, tizenháromat azonban megmentettek.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

PÁLMAI I.

fogtechnikai műterme

FIUME,

Riva Szapáry 2. szám II. emeleten van.

Adria-tisztviselő keres napos, jól butorozott szobát, lehetőleg fürdővel és villanyval. Ajánlat „Adria“ jellegével a kiadóba.

„Sans Souci“

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante,

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz, Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél Via Lodovico Kossuth.

Árjegyzék ingyen.

A n. é. fiumei közönség szives tudomására hozom, hogy a Via Germania 2. szám alatt levő

SECESSIO KÁVÉHÁZAT

átvettem.

Szakismereteimmel mindenkor arra fogok törekedni, hogy kitűnő kávéházi italokkal továbbá bel- és külföldi lapokkal kifogástalanul kiszolgáljam t. vendégjeimet.

Minél számosabb látogatást kér

Löffinger Ferencz
kávéház tulajdonosa

Egész új modern

hálószoba butor

elköltözés miatt jutányos áron eladó. Cim: Via Clotilde Traversale 1. sz. földszint. (Róth Sándor).

Ujjonnan érkezett!

Egy nagy tétel teljesen felszerelt szőnyeg

szalónok, ebédlők és hálószobák számára

mérték 135x200	K. 25.--
„ 200x300	„ 42.--
„ 250x350	„ 68.--

Azonkívül futószőnyegek, ágyelők, függönyök, asztali és ágy-garnitúrák stb.

Nagy divatáru- és kézműáru-raktár. Női- és férfiruha-szövetek. Selyemcsipke- és minennemű detail-áru. Vásznak, battisztek, függönyök, szőnyegek stb. Nagy választék női- és férfi-fehérműben. Női és gyermekkonfekciók.

M. WEISS

== ÁRUHÁZA ==

FIUME • TRIESTE

CORSO II.

CORSO 9.

BÉCS.

Szabott árak!

Szabott árak!

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uszonnazene.

TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

Grün Benő

polgári és egyenruha szabó

FIUME,
Piazza Cappuccini 4. szám alatt van.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.
Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

Marólug nélküli kézi mosás.
Mindenféle női piperék, férfi-ing,
gallér, kezelő stb. a legpontosabban
:: elkészítve házhoz szállítatnak. ::

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben
Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -
MAGYAR BOROK.
- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.
A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.
A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRÁD FERENC tulajdonos.

Telefon 474. szám.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai
kor igényeiknek megfelelően berendezett **fűszer
és csemege üzletet** nyitottam. Minden törek-
vésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a
legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban ré-
szesítsem. Raktáromon mindenkor friss és el-
sőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok,
konzervek, friss töltésű ásványvizek igen elő-
nyös áron kaphatók.
Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss
kenyeret is raktárou tartok az első fiumei ke-
nyérgyár gyártmányaiból.
Szíves pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel

Markovics S. fűszer- és csemege
kereskedő.

A leggazdaságosabb, állandó meleget
tartó, kitérő kályha a

Meteor

kályha

köszön és kokszfűtésre beren-
deztve.

Egyedüli és kizárólagos raktár:

WURZER JÁNOS

Fiume, Vicolo dell' Ospedale.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó mun-
kát, úgy kör- mint hosszugépen. Haris-
nya fejelések jutányos árban végeztetnek
Minél több szíves megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

„OLLA“
bebizonyítha-
tólag a legjobb
higiénikus
Gummi kü-
lönleges
ség.

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTA-
GYŰJTEMENY TUCATJA
K. 5.—

„Olla“-t több mint 2000
orvos mint a legmegbíz-
hatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodám,
Catti, Mizzan és Budak-féle
gyógyszertárakban, továbbá F.lli
Pavacic, Benco Ernő és Papp
Rudolfi drogériájában. Erd. árjegy-
zék ingyen az „OLLA“ Gummiköz-
ponttól Wien II 297 Praterstr. 57.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYŰGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toilettecikkek és szépitőszerek stb. stb.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villany-
világítás stb.

Omnibus minden vonatnál.

Tulajdonos DRASKOVICH MIKLÓS.

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.
Elvállal diszfestészeti, szoba-
festő és cimfestő munkákat,
valamint bútor- és bádofénye-
zést. Mérsékelt árak. Pontos
kiszolgálás.

Bratovich G. N.

: elsőrendű könyvkötészete :
a Castello utca 9. számú Ku-
cich házban van. Telef. sz. 766.
Rifogástalan munka. :-: Olcsó árak.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezuton felhívni

„MERCUR“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpon-
tosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készül-
nek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány
szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műin-
tézetemet telefon utján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF

a „MERCUR“ könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-
dász- és hegymászó vala-
mint

különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

Rosenfeld Márk asztalos mester

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát,
úgyszintén javítások is pontosan és lelki
ismeretesen végeztetnek el. Régi bútorokat,
ajtókat és kapukat szabadalmazott mód-
szerrel teljesen újjáalakít.

Meghívásra azonnal házhoz jön! - Mérsékelt árak!

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas étterem, nyáron szép
kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta
magyar és külföldi borok. - Kőbányai Pol-
gári Sör. Olcsó árak!

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyílt.

Nagy készlet mindennemű
szalón- és egyszerű butor-
ban. Rézbutor. Kárpitos-
műhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

Ujságelárusítók (rikkancso k)

jó heti fizetéssel és eladási
jutalékkal felvétetnek
„A TENGERPART“ kiadóhiva-
talában Vicolo dell' Ospedale,
Wurzer-ház.

ZOUBEK B.

FÉNYKÉPÉSZ

- FIUME - a susáki hid mellett.

Készít mindennemű fényképe-
ket és fénykép-levelezőlapo-
kat a legolcsóbb áron és ki-
fogatlan kivitelben.

* Első Fiumei Magyar

Kárpitos és diszító

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, gar-
niturák, matracok készen kaphatók.
Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb
berendezésig minden nemű kárpitos, diszító
és angol bormunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Garami József, utóda Eisler S. kárpitos.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR“, NYOMDAJÁBAN FIUME.